

Handläggare
Erik Jondelius
Telefon: 08-50812098**Till**
Södermalms stadsdelsnämnd
22 oktober 2026

Omvandla en del av Ånghästuparken till förskolegård

Svar på medborgarförslag

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på medborgarförslaget.

Sammanfattning

Södermalms stadsdelsförvaltning har fått ett medborgarförslag som föreslår att förskolan Orion ska få ta i anspråk en del av den intilliggande Ånghästuparken.

I detaljplanen är parken planlagd som park. När ett område är planlagt som park är det avsett att vara till för allmänheten.

Idag använder förskolan Orion parken för sin verksamhet. Förvaltningen anser att förskolan har god kännedom om barngruppens behov och gör löpande avvägningar om vilka aktiviteter och utflykter som är lämpliga att genomföra.

Mot bakgrund av att förskolan redan använder parken i sin verksamhet idag, och att befintlig detaljplan inte tillåter en utökning av förskolegården, bedömer förvaltningen att det inte är möjligt att genomföra förslaget. En ändring av detaljplan anser förvaltningen heller inte vara aktuell med tanke på att det är värdefullt att värna de parktyper som finns idag inom stadsdelsområdet.

Bakgrund

Södermalms stadsdelsförvaltning har fått ett medborgarförslag som föreslår att förskolan Orion ska få ta i anspråk en del av den intilliggande Ånghästuparken.

Stadsdelsnämnden beslutade vid nämndsammanträdet den 16 juni 2026 att ge förvaltningen i uppdrag att bereda medborgarförslaget. Medborgarförslaget bifogas som bilaga till tjänsteutlåtandet.

Ärendet

I medborgarförslaget föreslår medborgaren sammanfattningsvis följande:

- Att förskolan Orion ska få ta i anspråk en del av Ånghästuparken som den ligger i anslutning till.

Förslagsställaren menar att möjligheterna till en fysisk aktiv och stimulerande utelek för barnen, med möjlighet till klätterställning eller liknande, skulle ökas om en bit av parken kan tas i anspråk av förskolan. Vidare menar förslagsställaren att detta skulle vara i linje med de riktmärken som finns kring vilka ytor som förskolebarn ska erbjudas för utelek. Förslagsställaren skriver också att de äldre barnen på förskolan tillåts leka i parkområdet utanför gården idag, men att de yngre barnen inte får det.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av stadsmiljöenheten i samråd med förskoleavdelningen inom Södermalms stadsdelsförvaltning. Ärendet har behandlats av förvaltningsgruppen och pensionärsrådet den 12 oktober 2026.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Södermalms stadsdelsförvaltning tackar för medborgarförslaget som har till syfte att öka möjligheterna till fysisk aktivitet och stimulerande utelek för barnen på förskolan Orion, genom att ta en del av parken Ånghästuparken i anspråk.

Ånghästuparken anlades på 1990-talet i samband med byggandet av Södra stationsområdet. Från början var namnet på parken Tobakslandet, men det ändrades till Ånghästuparken på förslag från närboende och föreningen Tantofolket. Meningen med namnbytet var att anknyta till platsens järnvägshistoria. "Ånghästen Stockholm" var ett lok som trafikerade den södra stambanan som hade sin sträckning i parkens norra del.

Ånghästuparken ligger mellan Söder om Maria Bangata, väster om Rosenlundsgatan och öster om Ringvägen. Röd prick visar förskolan Orions verksamhet.

I Parkplan Södermalm går det bland annat att läsa följande om Ånghästuparken:

- Ånghästuparken är en brant park som sluttar upp från Maria Bangata med grusvägar som slingrar sig i naturmark. Parken har många stora träd och vackra naturmiljöer.
- Parken har fina kvaliteter och den oprogrammerade naturmarken gör att parken har fina förutsättningar för att bli en rekreationspark med små platsbildningar i det gröna.
- Parken är värdefull för de boendes rekreation.
- I parken finns inga aktiviteter och ingen lekplats förutom lekredskapen på förskolegården i parkens västra hörn. Däremot finns möjlighet till lek i naturen och parken skulle kunna utvecklas med inriktning mot just naturlek.
- I parken finns täta buskage och treskiktsvegetation vilket gynnar småfåglar och biologisk mångfald. Det faktum att parken består av en bred, treskiktad vegetation gör att den bedöms ha mycket god luft- buller- och mikroklimatreglerande funktion för sin lilla yta.

Detaljplanen för parken och kvarteret är från 1984. I detaljplanen är parken planlagd som park. När ett område är planlagt som park är det avsett att vara till för allmänheten för att fylla gemensamma behov som rekreation, hälsa, lek och naturupplevelser.

Utformningen av parkmark består framförallt av anlagda eller iordningsställda grönområden.

Parkmarken på Södermalm är begränsad och den minskar. Bland annat planeras det för bebyggelse i parken Bergsgruvan cirka 150 meter från Ånghästuparken. Förvaltningen anser det viktigt att värna den parkmark som finns på Södermalm, så att den kan fortsätta ge invånare och staden ytor för rekreation och olika ekosystemtjänster, som till exempel pollinering, renare luft och biologisk mångfald.

På Södermalm och i staden i stort finns det flera förskolor och skolor där föräldrar och personal upplever att barnens gårdar är för små. Ur ett likabehandlingsperspektiv anser förvaltningen att det kan bli problematiskt om en förskola tillåts ta parkmark i anspråk för att göra den till en del av sin gård. Förvaltningen anser att det riskerar att öppna för att även andra förskolor och skolor vill kunna hägna in och göra parkmark till förskole- eller skolgård.

Två lekhus finns i Ånghästuparken. Förskolan Orions verksamhet bedrivs i den ljusorangea byggnaden i bakgrunden.

Ånghästuparken är idag fri att använda av invånarna, olika skolor och förskolor. I parken finns två lekhus, bänkbord, odlingslådor och grövre pinnar för kojbygge. Mot gång- och cykelbanan i den norra delen av parken finns ett lägre staket som hindrar barn från att springa ut bland cyklister.

Bland annat odlingslådor och bänkbord finns utanför förskolegårdens staket (staketet till vänster i bilden).

Idag använder förskolan Orion parken för sin verksamhet . Förskolans vistelse i Ånghästuparken görs utifrån förskolepersonalens professionella överväganden. Förvaltningen anser att förskolan har god kännedom om barngruppens behov och gör löpande avvägningar om vilka aktiviteter och utflykter som är lämpliga att genomföra. Det finns inom förskoleverksamheten en önskan om att den befintliga förskolegården utökas, men verksamheten inser att rådande detaljplan inte tillåter en utökning.

Mot bakgrund av att förskolan redan använder parken i sin verksamhet idag, och att befintlig detaljplan inte tillåter en utökning av förskolegården, bedömer förvaltningen att det inte är möjligt att genomföra förslaget. En ändring av detaljplan anser förvaltningen heller inte vara aktuell med tanke på att det är värdefullt att värna de parkytor som finns idag inom stadsdelsområdet.

Barnrättsanalys

Förvaltningen bedömer att förslaget skulle gynna framförallt de yngre barnen på förskolan då de skulle få en större gård att vistas på. Samtidigt skulle en inhägnad av en del av Ånghästuparken medföra att barn som inte går på förskolan och som idag leker i parken, får en mindre yta att göra detta på.

Jämställdhetsanalys

Förvaltningen bedömer förslaget som könsneutralt då ett genomförande av förslaget skulle påverka alla, oavsett kön, på ett likartat sätt.

Kerstin Andersson
Stadsdelsdirektör
Södermalms
stadsdelsförvaltning

Snorre Berglund
Avdelningschef
Södermalms
stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Medborgarförslaget.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Kerstin Andersson, Stadsdelsdirektör	2026-09-27
Snorre Berglund, Avdelningschef	2026-09-27